

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

23. jaanuar 2019 nr 1-3/19/134

Palupera kruusakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmine ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

I. ASJAOLUD

AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, aadress Pärnu mnt 463, 10916 Tallinn) esitas Keskkonnaametile 25.06.2018 Palupera kruusakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *kaevandamisluba*) nr VALM 005(II) laiendamise (sügavuti) taotluse. (registreeritud 25.06.2018 Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr 12-2/18/10631 all).

AS TREV-2 Grupp taotleb kaevandamisluba Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla (registrikaart nr 0528), Palupera kruusakarjääri (laiendus) mäeeraldise laiendusele ehituskruusa ja ehitusliiva kaevandamiseks. Maardla põhimaavaraks on ehituskruus. Maavara kasutatavala on ehitus ja teedehitus. Valga maakonnas Otepää vallas riigile kuuluval katastriüksusel Palupera karjäär (katastritunnus 58201:002:0080, sihtotstarve 100% mäetööstusmaa) kruusakarjääri laiendamiseks sügavuti. Mäeeraldise pindala on 15,54 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 20,99 ha. Taotletav loa kehtivusaeg on 15 aastat.

Palupera kruusakarjääri mäeeraldisel kaevandab AS TREV-2 Grupp kaevandamise loa VALM 005(II) alusel ehituskruusa ja -liiva. Mäeeraldise laiendamine on vajalik, et ettevõtte saaks maavara varu täielikult ammendada ja ala nõuetekohaselt korrastada ning tagada seega ümbruskonna varustamise ehituskruusa ja -liivaga. Lisaks soovitakse mäeeraldise ja teenindusmaa piir korrigeerida vastavaks naaberkinnistute piiridele.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 22.06.2018 riigilõivuseaduse § 123 lõike 1 kohaselt.

Maavara kaevandamise loa muutmise taotluse kohaselt on seisuga 01.01.2018 mäeeraldise ehituskruusa aktiivse tarbevaru kogus 257 tuh m³ ja kaevandatav varu on 227 tuh m³, ehitusliiva aktiivse tarbevaru kogus 164 tuh m³ ja kaevandatav varu on 145 tuh m³ (varu on sama seisuga ka 01.01.2019). Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 25 tuh m³.

Idapiiril kattub taotletava mäeeraldise teenindusmaa kuni 7,8 m ulatuses Otepää looduspargiga (keskkonnaregistri kood KLO1000559).

Taotletava mäeeraldise Palupera kruusakarjäär teenindusmaa idaosas kulgeb ~28 m pikkuses lõigus metsatee nr 5820059 Roopjärve tee.

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Maavara kaevandamise loa muutmise taotlus on 23.07.2018 avalikustatud ametlikus väljaandes *Ametlikud Teadaanded*. Keskkonnaamet teavitas 20.07.2018 kirjaga nr 12-2/18/10631-11 kaevandamisloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest *KeÜS* § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus huvitatuid isikuid ei lisandunud.

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa muutmise taotluse menetluse võtmise kohta teade väljaandes *Ametlikud Teadaanded* ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jätab kaevandamisloa muutmise taotluse menetluse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet saatis 15.08.2018 kirjaga nr 12-2/18/10631-13 kaevandamisloa muutmise taotluse, taotluse kohta tehtava otsuse ja loa eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohalikele omavalitsusele.

Otepää Vallavalitsus ega volikogu ei ole tähtaja jooksul arvamust avaldanud, ega arvamuse andmise tähtaega pikendanud. Vastavalt HMS § 16 lõikele 2 loetakse kooskõlastus antuks kui teine haldusorgan ei ole kooskõlastamisest määratud tähtajaks keeldunud ega tähtaega pikendanud ning taotluse võib lahendada teise haldusorgani arvamusega.

Keskkonnaamet saatis 23.10.2018 kirjaga nr 12-2/18/10631-15 maavara kaevandamise loa muutmise taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks maavarade komisjonile. Maavarade komisjon nõustus 19.11.2018 protokollilise otsusega nr 18-169 maavara kaevandamise loa muutmisega Palupera kruusakarjääri mäeeraldisele.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 03.12.2018 ametlikus väljaandes *Ametlikud Teadaanded* avalikkusele teatavaks kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu ning andis 03.12.2018 kirjaga nr 12-2/18/10631-18 menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 ja *KeÜS* § 48 lõike 4 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates. Ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud.

HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis AS TREV-2 Grupp 03.12.2018 kirjaga nr 12-2/18/10631-18 arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

AS TREV-2 Grupp 06.12.2018 kirjaga nr T800-1/6338-2 tegi ettepaneku täpsustada täiendavaid tingimusi punktide 10.02 ja 10.03 osas järgmiselt:

10.02 Seadmete ja masinate tankimine ning remont peab toimuma karjääris selleks ettenähtud kohas, kus on tagatud kõik vajalikud ohutusmeetmed.

10.03 Karjääris töö toimumise ajal kasta karjääris kaevise transportimisel ja killustiku tootmisel kasutatavaid teid. Töötamisel sademetevaesl perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb teha pidevat tolmutõrjet.

Keskkonnaamet peab ettepanekuid põhjendatuks ja otstarbekaks. Sellele toetudes täpsustab ja sõnastab kaevandamisloa tingimusi 10.02 ja 10.03 järgnevalt:

10.02 Seadmete ja masinate tankimine ning remont peab toimuma mäeeraldise teenindusmaal, selleks ettenähtud kohas, kus on tagatud kõik vajalikud ohutusmeetmed.

10.03 Karjääris töö toimumise ajal kasta karjääris kaevise transportimisel ja killustiku tootmisel kasutatavaid teid. Töötamisel sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb teha pidevat tolmutõrjet.

II. KAALUTLUSED

2.1. Õiguslik alus

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamisloa saamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 ja 7 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele ja maavarade komisjonile, kes teatavad oma arvamuse kirjalikult.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (edaspidi *KeHJS*) sätestatud nõuetele ja pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Maavara kaevandamise loa muutmise taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri andmete volitatud töötaja (Maa-ameti 03.07.2018, 12.07.2018 ja 17.07.2018 kiri nr 9-3/18/10801). Paluti täiendada graafilisi lisasid, täpsustada olemasolevaid varusid (taotluses ja seletuskirjas).

AS TREV-2 Grupp esitas 16.07.2018 e-kirjaga täiendatud ja parandatud taotluse koos lisadega (registreeritud 16.07.2018 Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr 12-2/18/10631-8 all).

2.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnaamet jättis 25.10.2018 kirjaga nr 12-2/18/10631-17 „Miti (Mitiküla, Palupera) kruusamaardla Palupera kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa VALM 005(II) muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise kaevandamisloa nr VALM 005(II) muutmise menetluse käigus.

2.3. Kaalutlused loa andmisel

Kaevandamisloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Muuhulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013

käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“. Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgeks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kui taotletakse kaevandamisluba või loa muutmist või mäeeraldise laiendamist selliselt, et taotletava tegevuse tulemusena tagatakse maavaravaru säästlik kasutamine või korrastamistingimuste otstarbekam täitmine, ei ole vajalik varustuskindluse analüüsi teostamine. Taotletava tegevusega:

1. välditakse majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaruplokkide teket, v.a juhul, kui ploki tekkimist põhjustava taristu (infrastruktuuri) rajamisega seotud riiklikud huvid prevaleerivad maavara kaevandamisega seotud huvide üle;
2. väljatakse maavaravaru täielikult ka vertikaalsuunas;
3. tagatakse korrastamistingimuste otstarbekam täitmine;
4. tagatakse planeeringutest või riigi taristu ehituse ja laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavaravaru kaitse nõuete täitmine ning maavaravaru ratsionaalne kasutamine.

Riigi huvidega kooskõlas olevaks loetakse taotlus, mis vastab vähemalt ühele punktides 1-4 ülal toodud kriteeriumile. Antud taotluse puhul on tagatud eelpool nimetatud tingimused, kuna tegemist on varasemalt kaevandamisega rikutud alaga, taotletava ala piires on jääkvaru väljamata, loa andmine tagaks kaevandatud alade nõuetekohase korrastamise ning oleks välditud ebaotstarbekate jääkplakkide tekkimine.

Eelnevast tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et taotletav tegevus ei ole vastuolus riigi huvidega.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 352 tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis jäätmeseaduse § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Kaevandamisloa taotluse seletuskirja peatükk 6 kohaselt kaevandamise käigus Palupera kruusakarjääri mäeeraldisel ei teki kaevandamisjäätmeid ning puudub kaevandamisjäätmekava vajadus.

MaaPS § 55 lõige 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alust on kontrollitud menetluse käigus ning AS TREV-2 Grupp ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 09.08.2018).

2.4 Täiendavate tingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas

volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lg 2 p 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldises teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Eelnevalt on kaevandamisloale nr VALM 005(II) kantud järgnevad tingimused:

1. Jäätmete ladustamine ja matmine karjääris keelatud.
2. Seadmete ja masinate tankimine ja remont peab toimuma karjäärist väljas, selleks ettenähtud kohas.
3. Tolmu leviku tõkestamiseks niisutada teid kuival perioodil.

Kaevandamisloa andmisel on otstarbekas neid täpsustada ja oleksid järgnevad:

1. Jäätmete ladustamine ja ladestamine karjääris keelatud.
2. Seadmete ja masinate tankimine ning remont peab toimuma mäeeraldises teenindusmaal, selleks ettenähtud kohas kus on tagatud kõik vajalikud ohutusmeetmed.
3. Karjääris töö toimumise ajal kasta karjääris kaevise transportimisel ja killustiku tootmisel kasutatavaid teid. Töötamisel sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb teha pidevat tolmutõrjet.

III. OTSUSTUS

Arvestades eeltoodud ja võttes aluseks MaaPS ning Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 „Osakondade põhimääruse kinnitamine“ lisa 1 „Keskkonnaosakonna põhimääruse kinnitamine“ ning tuginedes maavarade komisjoni 19.11.2018 istungi protokollilisele otsusele nr 18-169 ja AS TREV-2 Grupp taotlusele, otsustan:

3.1. Muuta AS TREV-2 Grupp Miti (Mitikäla, Palupera) kruusamaardla Palupera kruusakarjääri maavara kaevandamise luba nr VALM 005(II) (lisatud);

3.2. Muudetavasse loasse kanda järgnevad andmed:

3.2.1 Määrata loa vormi punktis 4.2. Mäeeraldises asukoht (maakond, vald) Valga maakond, Otepää vald; 4.3 mäeeraldises pindala: 15,54 ha ja punktis 4.4 teenindusmaa pindala: 20,99 ha.

3.2.2 Lisada loa vormi punktis 5. Geoloogiline uuring; Geoloogilise uuringu aruanne: Palupera karjääri I ploki lamami geoloogiline uuring (varu seisuga 01.01.2015). geoloogiafondi number 8617; varude kinnitamise otsus ja kuupäev keskkonnaministri käskkiri 03.11.2015 nr 986.

3.2.3 Määrata loa punktis 6.1 ehituskruusa aktiivse tarbevaru suuruseks 257 tuh m³ ja kaevandatava varu suuruseks 227 tuh m³; ehitusliiva aktiivse tarbevaru suuruseks 164 tuh m³ ja kaevandatava varu suuruseks 145 tuh m³ (nimetatud kogused on toodud seisuga 01.01.2019).

3.2.4 Täpsustada loa punkti 10.

3.2.5 Täiendavad tingimused:

3.2.5.1 Jäätmete ladustamine ja ladestamine karjääris keelatud.

3.2.5.2 Seadmete ja masinate tankimine ning remont peab toimuma mäeeraldise teenindusmaal, selleks ettenähtud kohas, kus on tagatud kõik vajalikud ohutusmeetmed.

3.2.5.3 Karjääris töö toimumise ajal kasta karjääris kaevisse transportimisel ja killustiku tootmisel kasutatavaid teid. Töötamisel sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb teha pidevat tolmutõrjet.

3.3 Avalikustada Palupera kruusakarjääri kaevandamisloa muutmise teade ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Maavara kaevandamise luba nr VALM 005(II) on kättesaadav Keskkonnaameti e-teenuste portaalis <https://eteenus.keskkonnaamet.ee>.

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul loa teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo
keskkonnaosakond

Saata: AS TREV-2 Grupp

Teadmiseks: Otepää Vallavalitsus, Maa-amet

Aare Mark
maapõuespetsialist
maapõuebüroo
keskkonnaosakond